

Notat

Offentliggørelse af svar på aktindsigtsanmodninger til pressen

Afgrænsning

Åbenhed gennem offentliggørelse af alle svar på aktindsigtsanmodninger fra pressen rejser en række problemstillinger.

Økonomiforvaltningen lægger til grund, at medlemsforslaget indebærer, at både selve afgørelsen og de bilag, som pressen har fået tilsendt, skal offentliggøres.

Disse bilag indeholder dokumenter af forskellig karakter og mange forskellige oplysninger, fx også kommunikation med borgere, interesseorganisationer, virksomheder osv. Det skal derfor overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at kommunen offentliggør kommunikationen med disse – ofte i sin helhed.

Lovgrundlag

Reglerne om pressens ret til aktindsigt er reguleret i lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven) og lov om aktindsigt i miljøoplysninger (miljøoplysningsloven).

Enhver har ret til at blive gjort bekendt med dokumenter, der indgår i den offentlige forvaltnings sagsbehandling.

Når der er tale om aktindsigter til pressen, vil de dokumenter, der gives aktindsigt i, ikke indeholde fortrolige eller følsomme personoplysninger, men der vil ofte fremgå navne, adresser, telefonnumre, e-mail-adresser (dvs. almindelige ikke-fortrolige oplysninger) på de involverede personer i en sag, herunder også navne m.v. på personer ud over kommunens ansatte, fx borgere, samarbejdspartnere, journalister.

Kommunen er efter reglerne om aktindsigt oftest forpligtet til at udlevere fx navne på personer, som fremgår af kommunens dokumenter.

Overvejelser ift. databeskyttelsesreglerne

Som udgangspunkt er det ikke i strid med databeskyttelsesreglerne at offentliggøre almindelige personoplysninger, hvis det tjener et sagligt formål.

17. maj 2023

Sagsnummer
2022-0091967

Dokumentnummer
2022-0091967-7

Sagsbehandler
Liza Lund Højgaard Jensen

Direktionssekretariatet
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800206

Det kan dog efter Økonomiforvaltningens opfattelse give anledning til tvivl, om ønsket om transparens i form af offentliggørelse af svar på anmodninger om aktindsigt på kommunens hjemmeside, i sig selv indebærer, at det vil være nødvendigt og sagligt som led heri at offentliggøre navne, adresser, e-mailadresse og telefonnummer på de personer, som henvender sig til kommunen, eller i øvrigt den korrespondance, der er i en given sag.

Det bemærkes i den sammenhæng, at Datatilsynet har ændret sin praksis ift. offentliggørelse af personoplysninger, som måske i sig selv fremstår harmløse. Således er det nu Datatilsynets praksis, at f.eks. e-mailadresser og telefonnumre ikke bør offentliggøres i f.eks. byggesagsarkiver, da det i sig selv ikke tjener noget sagligt formål.

Det er desuden Økonomiforvaltningens vurdering, at det kan blive opfattet som indgribende for borgere, journalister osv., at kommunen offentliggør deres personoplysninger på kommunens hjemmeside, samt at deres korrespondance om en given sag bliver offentliggjort på initiativ fra kommunen.

Det må også forventes, at kommunen som en konsekvens heraf vil modtage et stigende antal anmodninger om sletning efter databeskyttelsesforordningens artikel 17 eller indsigelser mod behandling efter databeskyttelsesforordningens artikel 21.

Der kan sandsynligvis også være en øget risiko for, at der sker offentliggørelse af kommunens værdioplysninger og dermed en øget risiko for databrud.

Overvejelser om anonymisering og ressourcer

En løsning kan være, at alle dokumenter, der skal offentliggøres, anonymiseres, dvs. at alle personoplysninger og personhenførbare oplysninger fjernes før offentliggørelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at alle forvaltninger behandler et stort antal anmodninger om aktindsigt efter reglerne i offentlighedsloven og miljøoplysningsloven. Der er ikke noget samlet overblik over omfanget, men generelt er der stor interesse fra pressens side for kommunens sager.

Uanset hvilken løsning man måtte vælge i forhold til at offentliggøre svar på aktindsigtsanmodninger, er det vurderingen, at det vil medføre et stort ressourceforbrug. Dels med at identificere anmodninger fra journalister, gennemgå materiale og offentliggøre det, herunder i en form, der lever op til kravene om webtilgængelighed for brugere med handicap og funktionsnedsættelse, samt evt. anonymisering.

Vurderingen er, at det vil kræve 1-3 årsværk i hver forvaltning alene til denne opgave.

Overvejelser om påvirkning af sagsbehandling og det eksterne samarbejde

Udover ovenstående kan Økonomiforvaltningen ikke afvise, at det kan påvirke sagsbehandlingen og arbejdsmiljøet i kommunen negativt, hvis korrespondance mellem borgere og sagsbehandlere generelt bliver offentliggjort. Ikke al intern korrespondance er skrevet med henblik på offentliggørelse, uanset at også intern korrespondance naturligvis skal leve op til normerne for god sagsbehandlingsskik.

Særligt i forhold til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen kan det være et problem, at de ansatte "udstilles" ifm. offentliggørelse af de sager, som de har været sagsbehandler på, herunder deres navne. Det kan evt. forværre rekrutteringsproblemerne på velfærdsområdet.

Også forholdet til virksomheder, presse og andre samarbejdspartnere, kan påvirkes negativt, hvis der sker offentliggørelse af korrespondance, spørgsmål, aftaler, kontrakter m.v., og det kan risikere at virke hæmmende for samarbejdet.

Overvejelser om, hvorvidt offentliggørelse skaber mere transparens

Økonomiforvaltningen skal gøre opmærksom på, at der vil være tale om offentliggørelse af mange afgørelser og et omfattende materiale. Der er derfor en risiko for, at ønsket om at skabe transparens ikke bliver imødekommet med offentliggørelsen, da offentliggørelse af så store mængder materiale meget hurtigt kan blive uoverskueligt.

Offentliggørelse er i modsætning til meddelelse af aktindsigt således ikke målrettet til borgere eller andre med en særlig interesse i problemstillingen.

Økonomiforvaltningen har ikke kendskab til andre myndigheder, der systematisk offentliggør hele eller dele af deres svar på aktindsigtsanmodninger. Der er dog eksempler på ministerier, som offentliggør statistiske oplysninger om aktindsigt, fx hvor mange anmodninger der er kommet, og hvor hurtigt de er blevet besvaret.

Klage- og tilsynsmyndigheder offentliggør nogle af deres afgørelser, når de behandler klager over underliggende myndigheders behandling af aktindsigtssager. Typisk bliver de offentliggjort i en form, så klagers navn ikke fremgår. Som eksempel kan nævnes Ankestyrelsen, Ombudsmanden og Nævnenes Hus. Offentliggørelsen omfatter i disse tilfælde ikke de underliggende dokumenter.

En række kommuner, herunder Aarhus, Odense og Aalborg Kommuner, offentliggør oplysninger om, hvilke anmodninger om aktindsigt der er indkommet og besvaret via deres åbne postlister. Det omfatter dog kun oplysninger om de ind- eller udgående dokumenter og ikke selve dokumenterne.

Konklusion

Samlet set anbefaler Økonomiforvaltningen ikke, at svar på aktindsigtsanmodninger til pressen offentliggøres. Spørgsmålet er blevet behandlet i kommunens tværgående juridiske netværk Legal Compliance Forum, der var enige i Økonomiforvaltningens overvejelser.